

Andrzej Halicki

[REDACTED] dnia 12 maja 2017r.

Szanowny Pan Mateusz Morawiecki
Minister Rozwoju i Finansów

PETYCJA

W SPRAWIE OBJĘCIA PRZEZ SZEFA KRAJOWEJ ADMINISTRACJI SKARBOWEJ PROCESU POWOŁANIA RZECZNIKÓW DYSCYPLINARNYCH W IZBACH ADMINISTRACJI SKARBOWEJ ORAZ URZĘDACH CELNO – SKARBOWYCH OSOBISTYM NADZOREM

Działając na podstawie przepisów ustawy z dnia 11 lipca 2014 r. o petycjach (Dz. U. poz. 1195 ze zm.) wnoszę w interesie publicznym petycję o objęcie przez Szefa Krajowej Administracji Skarbowej procesu powołania przez dyrektorów izb administracji skarbowej oraz naczelników urzędów celno – skarbowych rzeczników dyscyplinarnych w Służbie Celno – Skarbowej.

W szczególności wnoszę o ustalenie przez Szefa KAS:

- przyczyn niepowołania rzeczników dyscyplinarnych w dniu 1 marca 2017 r. oraz w kolejnych tygodniach i miesiącach po wejściu w życie ustawy o KAS (w niektórych przypadkach do dnia dzisiejszego),
- wpływu bierności organów dyscyplinarnych w tym obszarze na przebieg prowadzonych postępowań wyjaśniających oraz dyscyplinarnych a także skutków takiego postępowania dla obwinionych funkcjonariuszy (w ocenie autora jest on dostrzegalny – vide uzasadnienie petycji).

UZASADNIENIE

Autor petycji jest doktorem nauk prawnych od lat zajmującym się naukowo problematyką administracji publicznej w szczególności Służby Celnej. Jego

zainteresowania znajdują wyraz w ponad 100 publikacjach (w tym monografiach oraz komentarzu do ustawy), zaś podejmowane w interesie publicznym działania przyczyniają się do poprawy funkcjonowania tej formacji.

Tematem niniejszej petycji jest sprawowanie przez Szefa KAS osobistego nadzoru nad procesem powołania przez niektórych dyrektorów izb administracji skarbowej oraz naczelników urzędów celno – skarbowych rzeczników dyscyplinarnych w Służbie Celno – Skarbowej.

Zgodnie z art. 180 ust. 2 ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. Przepisy wprowadzające ustawę o Krajowej Administracji Skarbowej (dz. U. poz. 1948 ze zm.) z dniem wejścia w życie ustawy z dnia 16 listopada 2016 r. o Krajowej Administracji Skarbowej kończy się kadencja rzecznika dyscyplinarnego powołanego na podstawie art. 171 ust. 1 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o Służbie Celnej.

Trzyletnia kadencja rzeczników dyscyplinarnych funkcjonujących w urzędach celnych oraz izbach celnych uległa zatem zakończeniu w dniu 1 marca 2017 r. **Oznacza to, że dyrektorzy izb administracji skarbowej oraz naczelnicy urzędów celno – skarbowych powinni niezwłocznie powołać rzeczników dyscyplinarnych w Służbie Celno – Skarbowej.**

Podstawę prawną w tym zakresie stanowi art. 259 ust. 1 ustawy o KAS, zgodnie z którym postępowanie wyjaśniające przeprowadza rzecznik dyscyplinarny **powoływany przez właściwy organ dyscyplinarny na okres 3 lat.**

Dodać należy, iż zadania rzecznika dyscyplinarnego mają również szerszy zakres, wykraczający poza postępowanie wyjaśniające. Osoba ta sporządza bowiem sprawozdanie po zakończeniu postępowania dyscyplinarnego (art. 265 ust. 3 ustawy o KAS), wnosi o wymierzenie obwinionemu kary dyscyplinarnej (art. 264 ust. 2 ustawy o KAS), bierze udział w wysłuchaniu (art. 266 ust. 1 ustawy o KAS), może brać udział w przesłuchaniu świadka, zapoznaje się z aktami postępowania dyscyplinarnego, bierze udział w postępowaniu odwoławczym (§7 ust. 3, § 8 ust. 1, § 12 rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 lutego 2010 r. w sprawie postępowania wyjaśniającego i dyscyplinarnego w stosunku do funkcjonariuszy celnych (Dz. U. poz. 159 ze zm.).

Z danych zgromadzonych przez autora petycji wynika, iż **występują przypadki, gdy dyrektorzy izb administracji skarbowej oraz naczelnicy urzędów celno – skarbowych nie powołali do dnia dzisiejszego (czyli przez okres ponad dwóch miesięcy) rzeczników dyscyplinarnych.**

Dotyczy to m.in. Izb Administracji Skarbowej w Warszawie, Katowicach, Opolu, Poznaniu, Zielonej Górze, Kielcach (brak rzeczników na poziomie IAS) oraz Urzędów Celno – Skarbowych w Katowicach, Poznaniu, Toruniu, Kielcach.

Z kolei w Izbach Administracji Skarbowej w Bydgoszczy, Krakowie oraz w Olsztynie a także w Urzędzie Celno – Skarbowym w Gorzowie Wlkp. rzecznik został powołany dopiero w dniu 10.05.2017r., zaś w Izbie Administracji Skarbowej w Gdańsku oraz Urzędzie Celno – Skarbowym w Gdyni w dniu 11.05.2017r.

Należy odnotować, iż brak powołania rzecznika w Wielkopolskim Urzędzie Celno – Skarbowym w Poznaniu wynika z oczekiwania dyrektora na zakończenie procesu składania propozycji pracy i służby (pismo DIAS Poznań nr 3001-IWK.0150.18.2017 z dnia 11.05.2017r.). W ocenie autora petycji argumentacja ta może budzić uzasadnione wątpliwości w świetle obowiązujących regulacji prawnych.

Brak aktywności organów w podjęciu decyzji o powołaniu rzeczników dyscyplinarnych może skutkować przedłużeniem się postępowań dyscyplinarnych, co stanowi swoistą formę dodatkowej represji dla obwinionego funkcjonariusza. Pozostaje on bowiem w stanie niepewności tym bardziej dotkliwej, iż wiąże się ona z wyczekiwaniem na otrzymanie propozycji dalszej współpracy w ramach Krajowej Administracji Skarbowej, zaś jedną z przesłanek uwzględnianych w procesie składania propozycji jest dotychczasowy przebieg służby funkcjonariusza (art. 165 ust. 7 Przepisów prowadzących KAS). Ponadto nawet w przypadku orzeczenia wobec funkcjonariusza kary dyscyplinarnej, w jego interesie leży jak najszybsze zakończenie postępowania dyscyplinarnego. Może on bowiem wówczas skorzystać z instytucji zatarcia skazania uregulowanej w art. 217 ustawy o KAS. Ponadto wobec zakresu zadań rzecznika a także bierności organów zachodzi uzasadnione ryzyko, że czynności w postępowaniu dyscyplinarnym mogą one być obarczone wadą nieważnością (w niektórych z nich powinien bowiem brać udział rzecznik) i powinny być przeprowadzone na nowo. Jak więc wykazano brak powołania rzecznika dyscyplinarnego może więc mieć negatywne skutki dla funkcjonariusza Służby Celno – Skarbowej.

Sprawa poruszona w niniejszej petycji nie powinna być również rozpatrywana w oderwaniu od problematyki braku przedawnienia karalności przewinienia dyscyplinarnego. Jest to instytucja nieznana ustawie o KAS, choć np. przedawnienie karalności jest standardem w pragmatykach służbowych Policji, Straży Granicznej oraz innych służb mundurowych.

W piśmie nr SC4.056.3.20126 z dnia 03.02.2016 r Szef KAS zwrócił uwagę, że przeciwko wprowadzeniu przedawnienia karalności przemawia m.in. okoliczność, iż będzie to stwarzać dla obwinionych pokusę poszukiwania sposób na przedłużenia postępowania dyscyplinarnego.

Powyższe stanowisko wymaga zestawienia ze stanem opisanym w niniejszej petycji. Jeżeli w ocenie Szefa KAS Służba Celno – Skarbowa nie może pozwolić sobie nawet na kilkudniowe opóźnienie w postępowaniu dyscyplinarnym, to tym bardziej nie powinna być akceptowana kilkutygodniowa a nawet kilkumiesięczna zwłoka dyrektorów izb administracji skarbowej i naczelników urzędów celno – skarbowych w powołaniu rzeczników dyscyplinarnych.

Jest to logiczne, racjonalne i konsekwentne podejście. **Sprawa opisana w niniejszej petycji wymaga więc interwencji Szefa KAS w ramach nadzoru sprawowanego nad dyrektorami izb administracji skarbowej.**

Dodać należy, iż powołanie rzecznika dyscyplinarnego nie jest czynnością skomplikowaną i czasochłonną. Następuje zwyczajowo w drodze decyzji dyrektora izby administracji skarbowej oraz decyzji naczelnika urzędu celno – skarbowego składającej się zasadniczo z jednego zdanie o treści „ Powołuję Panią/Pana na rzecznika dyscyplinarnego.....:Dla ustanowienia rzecznika dyscyplinarnego wystarczy zatem jedynie wola organu dyscyplinarnego oraz zrozumienie istoty i specyfiki postępowania dyscyplinarnego w Służbie Celno – Skarbowej.

Ponieważ nie wydaje się trafnym założenie, iż działanie organów dyscyplinarnych miało charakter świadomy i celowy, niezbędne jest ustalenie przez Szefa KAS przyczyn bierności tych organów i skutków jakie to postępowanie miało dla funkcjonariuszy, w stosunku do których prowadzone są postępowania wyjaśniające oraz dyscyplinarne. Ponadto taka analiza pozwoli wyeliminować podobne przypadki w przyszłości. Niewątpliwie w interesie publicznym leży sprawne funkcjonowanie Krajowej Administracji Skarbowej, ponieważ jest ona finansowana ze środków podatników.

Proszę o poinformowanie wnoszącego petycję o podjętych czynnościach poprzez przekazanie odpowiedzi wyłącznie drogą e-mailową.

Z wyrazami szacunku

Andrzej Halicki

OŚWIADCZENIE

Wyrażam zgodę na publikację petycji na stronie internetowej, z podaniem mojego imienia i nazwiska, jednakże bez podania adresu zamieszkania.

Andrzej Halicki